

Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA KRANJ • ŠT. 5 • LETO XII. • 10. FEB. 1973

»Aparati« Ljubljana

Gospodarski načrt odgovorno obvezuje celoten kolektiv

Z gospodarskim načrtom za l. 1973 smo si naložili osnovno nalogo še izboljšati svoje, že doslej dobro gospodarjenje in to predvsem z elementi boljše notranje organizacije in večje produktivnosti. Brez uspešne rešitve teh činiteljev, si ne moremo niti zamisliti uresničevanja

smelega načrta, ki predvideva za 34,9 % večjo proizvodnjo od lanske realizacije.

Hkrati se namreč zavedamo, da bodo stabilizacijski in restriktivni ukrepi vplivali tudi na naš poslovni rezultat in, da bomo le z uspešnimi odločitvami in hitrim ukrepanjem lahko izločili, ali pa vsaj ublažili vpliv negativnih činiteljev, ki bodo delovali od zunaj. Zato pa bomo morali biti predvsem naznotraj disciplinirani, proizvodno in poslovno uspešni ter dovolj prilagodljivi, da bomo prisluhnili potrebam trga in ostalim gospodarskim premikom doma in v tujini.

Potrebne količine virov in sredstev določa predvsem obseg proizvodnje. Zato bomo morali letos okrepiti našo poslovno moč s finančnimi sredstvi po zaključnem računu za l. 1972, ker nam bo zagotovilo obratna sredstva in nabavo najnujnejših novih osnovnih sredstev. Povečane proizvodne površine v l. 1972 moramo kompletirati z učinkovitejšimi stroji in delovnimi pripravami. Z novimi orodji, izboljšano tehnologijo, učinkovitejšo oskrbo z reprodukcijskimi gradivi pa bomo dosegli boljši delovni učinek. Ker tudi v l. 1973 predvidevamo povečanje števila delavcev, zlasti v neposredni proizvodnji, bodo s tem ustvarjeni pogoji, da tudi letos gospodarski načrt uspešno izpolnimo in si tako pripravimo trdne temelje za nadaljnje dobro poslovanje.

Proizvodnja in njena usmerjenost

V l. 1973 načrtujemo, kot smo že navedli, za 34,9 % večjo proizvodnjo po finančni vrednosti. Porast proizvodnje po fizičnem obsegu bi bil pri tem kar za 38,4 %. Ti kazalniki so v skladu s 30 % rastjo, ki jo predvideva ZP Iskra kot celota.

Takšno povečanje proizvodnje omogoča predvsem tržno povpraševanje po naših izdelkih, katero je še vedno nekoliko večje od načrtovanih nalog in količin, ki bodo s tako povečano realizacijo na voljo kupcem.

Večja proizvodnja nam bo po eni strani omogočila znižanje stroškov na enoto proizvoda, s čimer bomo skušali delno kompenzirati podražitve. Po drugi strani pa se dobro zavedamo, da bomo morali ob tem reševati dosti večje in zahtevnejše probleme, predvsem pri reševanju tehničnih in organizacijskih vprašanj, pri oskrbi z materiali in ne nazadnje pri zagotavljanju likvidnih sredstev.

Proizvodni načrt predvideva povečanje proizvodnje po (Dalje na 3. strani)

»Mehanizmi« Lipnica

Uspešen vzpon proizvodnje

Na vprašanje UREDNISTVA je dal direktor obrata v Lipnici DAMIJAN HAFNER naslednji odgovor:

»V Iskrinem obratu mehanizmov v Lipnici že nekaj let beležimo zelo lepe proizvodne rezultate. Proizvodnjo povečamo za cca 300—400 milijonov S din letno, vendar moram poudariti, da je bilo leto 1972, po mojem osebnem mišljenju, najboljše od vseh 20 let, kar Lipnica spada kot obrat v sestav Elektromehanike v Kranju. Proizvodni plan v vi-

Obrat »Mehanizmi« v Lipnici: nabiranje kolotov za dvotarifne številčnike

šini 2 milijardi 600 milijonov S din smo uspeli realizirati oz. preseči za 31 %. Zelo važen izdelek je števec pogovorov, ki smo ga uspeli izvoziti za milijon dolarjev na konvertibilna področja in to najbolj zahtevnim kupcem. Lahko rečem, da celotni kolektiv vlaga vse napore, znanje in požrtvovalnost pri izpolnjevanju in sanaciji vseh težav, ki

jih ni malo pri tako zahtevni proizvodnji.

Ker je kvaliteta naših proizvodov na evropski ravni, smo tudi uspeli dvigniti sloves in povpraševanje po naših izdelkih praktično po vseh državah Evrope, nekaj tudi že v Ameriki. Spričo dobre kvalitete in, ker smo znali proizvodnjo in vso problematiko uspešno in hitro reševati, smo tudi dobave pošiljali razmeroma točno oz. po pogodbah. Na podlagi teh rezultatov je bil 15. decembra v Parizu sestanek s predstavniki celotnega podjetja ITT, kjer je bil Iskrin števec pogovorov ocenjen in pripoznan kot izdelek, ki kvaliteto povsem odgovarja vsem članicam ITT. Tako je naš števec prišel na njihovo listo, s tem pa mu je odprta nadaljnja pot, zato lahko in moramo računati na povečano proizvodnjo.

Ker je bila Lipnica pred 13 leti grajena in planirana za maksimalno število 120 zaposlenih in, ker v vseh teh letih nismo praktično povečavali prostorov, danes obrat stoji pred razmeroma težko in odgovorno nalogo. Problem je namreč v tem, da imamo trenutno že 245 zaposlenih, kar pomeni, da sedanji prostori ne odgovarjajo zahte-

(Dalje na 6. strani)

IEZE Ljubljana

Osnutek samoupravnega sporazuma

Te dni je skupnost temeljnih organizacij združenega dela industrije elementov in zabavne elektronike (bivših tovarn »Elementi« in »Avtomatika«), izdala brošuro — osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju v samoupravno delovno skupnost in urejanju medsebojnih odnosov. Ta osnutek, v dosedanjih razpravah že nekajkrat dopolnjen in izoblikovan, bodo do 24. t.m. javno obravnavali delavci IEZE in nanj dajali svoje pripombe. Med 15. in 24. februarjem se bodo sestali delavski sveti TOZD, ki bodo k osnutku prispelle pripombe in predloge obravnavali in jih, upoštevajoč predloge in pripombe družbeno-političnih činiteljev, dokončno oblikovali.

Ker gre za temeljni samoupravni akt o združevanju TOZD v samoupravno delovno skupnost in za urejanje medsebojnih odnosov v tej skupnosti, bodo razumljivo v vseh TOZD organizirali temeljite razprave o tem osnutku, saj je zdaj čas in priložnost za rešitev vseh morebitnih problemov, da bo dokončno izoblikovan samoupravni sporazum zares splošni akt, ki bo temeljito dosledno in enakopravno urejeval vsa vprašanja medsebojnih odnosov, akt, ki bo zagotavljal doseganje vseh tistih ciljev, za katere so se delavci vseh TOZD industrije elementov in zabavne elektronike odločili.

Posvet o uresničevanju delavskih dopolnil

Beograd, 6. in 7. februarja 1973. — V Beogradu sta predsedstvo ZKJ in Svet ZSJ organizirala dvodnevno posvetovanje v idejnopolitičnih vprašanjih v zvezi z uresničevanjem 21., 22. in 23. ustavnega dopolnila. Na posvetovanju je sodelovalo okrog 400 delegatov iz delovnih organizacij, znanstvenih ustanov in družbenopolitičnih skupnosti, med njimi tudi dva delegata iz ZP Iskra. Uvodno besedo je imel sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, ki je dejal, da bo ta dva dni posvetovanja tekla razprava o najbolj bistvenih vprašanjih naše družbe — osrednjih vprašanjih naše socialistične revolucije, o tako imenovanih delavskih dopolnilih.

Glede na aktualnost obravnave na tem posvetovanju bomo prihodnjič zapisali kaj več in razgovor s sekretarjem ZK ZPI Marjanom Vrabcem, ki je sodeloval na posvetovanju.

ISKRA v svetu

Pred kratkim je RTV Ljubljana v svoj program vključila tudi Iskro pod naslovom ISKRA V SVETU. Kdor je to oddajo gledal, je bil gotovo zadovoljen, predvsem pa člani Iskre. V zanimivem besedilu so bile nanašane glavne karakteristike ZP ISKRA, film, posnet v različnih naših organizacijah, pa je solidno dopolnjeval govorjeno besedo. Ker mnogi člani našega kolektiva te oddaje niso videli, se je uredništvo odločilo, da bo prek glasila obnovilo aktualno vsebino. Splošni del smo objavili v novoletni številki, opis firme v Stuttgartu in tovarne »Perles« v Švici je bil natisnjen v prejšnjih številkah, v tej pa objavljamo pogovor s šefi naših predstavništev na Poljskem in Venezueli.

**DOMINIK PFLAUM,
VARŠAVA**

»Kot smo že omenili, izvažala Iskra precejšen del svojih izdelkov tudi v države vzhodno-evropskega tržišča. V ta namen je Iskra ustanovila precejšen del svojih predstavništev. Varšavsko predstavništvo na Poljskem, je eno od novejših, pokazalo pa se je kot nujno in vse kaže, da je prav, da se je Iskra, kot velik proizvajalec elektronskih sestavnih delov in programa elektronske splošne, pojavila na poljskem trgu.

Razstavo v Varšavi je Iskra smatrala za potrebno. Lahko rečem, da je bila prek dnevnih časopisov kot tudi televizije razstava izredno visoko ocenjena. Iskra se je hotela poljskemu gospodarstvu predstaviti s celotnim programom, zato so bile zastopane vse dejavnosti Iskrih tovarn, in sicer v manjšem obsegu, saj je bilo na razpolago le 500 m² razstavnega prostora in manjši prostor za oblikovanje. Predstavili smo artikole, za katere smatramo, da so zanimivi za poljsko tržišče. Med te spadajo elektronski sestavni deli, klasična telefonija, predvsem hišne manjše centrale in telefonski aparati.

S poljskimi partnerji je praktično možno sodelovanje le v obliki kooperacij. 5-letna kooperacijska pogodba, ki je bila podpisana v juniju, zahteva v prvi fazi praktično izmenjavo programa, tako dobav Iskri kot dobav Iskrih tovarn. Predvidena izmenjava v tem letu znaša cca milijon \$, v naslednjem letu milijon in pol, 1975. leta pa že v višini 5 milijonov \$ v vsako smer. V izmenjavi dobiva Iskra od poljskih partnerjev kineskopske tastature in podobne komponente, ki jih Iskra nima v svojem proizvodnem programu, obratno pa je kot najvidnejši izvoz Iskre polprevodniški program, predvsem program tovarne v Trbovljah in indikatorski instrumenti proizvodnega programa Otoče. Lahko povem, da je v 1972. letu v vsak vgrajeni kasetni magnetofon vgrajen tudi indikatorski instrument proizvodnega programa Iskre. Za leto 1973 se predvideva razširitev tega programa na celoten zbir indikatorskih instrumentov. Prav tako predvidevamo s Poljaki razširitev kooperacijske pogodbe za električna ročna orodja, obstaja pa tudi

zanimanje za kooperacijo pri malem Iskrihem televizijemskem sprejemniku.

**SMILJAN PEČJAK,
CARAKAS**

Iskra je pravzaprav že celo vrsto let prisotna na tržiščih tretjega sveta, od Indije, Perzije, pa vse do Čila, kajti Iskra je tako podjetje, ki zaradi prodaje svojih končnih izdelkov, ki jih ne more plasirati na tako imenovana razvita tržišča, mora iti na tržišča tretjega sveta. Zaradi tega smo se med ostalim orientirali tudi na Južno Ameriko kot kontinent tretjega sveta in obenem bogat kontinent, ki nam ima tudi kaj nuditi.

Na tej celini imamo svojo oporiščno točko v Venezueli. V pičlih treh letih smo kljub nekaterim začetnim težavam ne samo v »plusu«, temveč smo edino jugoslovansko podjetje, ki tam organizirano deluje in predstavlja skoraj 90% jugoslovanskega izvoza v to deželo. Razen števecv, telefonskih central in aparatov, smo začeli prodajati tudi proizvode horjulske tovarne. Obstaja namreč zelo interesanten projekt radiozvez v pokrajinah Amazonije. Pionirsko naseljevanje v tej deželi, v tej veliki pokrajini, ki je velika kot Jugoslavija, vzpostavljajo s pomočjo Iskrih aparatov, s pomočjo Iskrih zvez, ki jih je horjulska tovarna dobavljala in ki kljub težkim klimatskim prilikam zelo dobro funkcionirajo.

Trdim, da bi se morali še bolj zanimati za to tržišče, mogoče tudi najti neke nove instrumente, ki bi omogočali našim tovarnam učinkovitejši prodor. Izvršene so prve dobave za tovarno elementov v Čilu. Tu je velik prostor, velike so možnosti, vendar je treba več interesa, hotenja in resnega dela. Jugoslavija za njih postaja zelo zanimiva. Z ene strani zaradi tega, ker se hočejo osvoboditi sil, ki jim niso dale, da sami razvijejo svojo poslovno gospodarstvo, pa tudi zaradi tega, ker je jugoslovanska tehnologija že na neki višini. Začetne težave so. Ena je na samem tržišču, to je konkurenca svetovnih monopolov, ki ne da malim, da se prebijajo na ta perspektivna tržišča, druga težava pa je pri nas samih, ker naše kreditne sposobnosti, ki jih te države zahtevajo, niso take kot bi morale biti.

Komentar

Ob tem pa ne bi smeli mimogrede omeniti še enega področja, ki prav v zadnjem času Iskrih uveljavljanja na tujem, dobiva neizogiben pečat. To je industrijsko oblikovanje, ki postaja v vseh industrijskih sredinah nepogrešljivo. Ne samo boljša prodaja in uspešen prodor na zunanje tržišče, temveč tudi zavest, da lahko z dobro oblikovanimi izdelki krepimo celotno raven tako imenovane potrošniške kulture, vodi Iskrih tovarne v enotno politiko estetskega oblikovanja. Da je bila takšna usmeritev uspešna in koristna, najbolj potrjuje več kot 120 mednarodnih priznanj, ki jih je Iskra dobila za dobro obliko svojih izdelkov.

To so torej nekateri pomembnejši elementi zunanje trgovinske in izvozne usmeritve združenega podjetja Iskra. Zunanje trgovinske in proizvodne organizacije, ki jih ima Iskra v Zahodni Nemčiji, Združenih državah Amerike, Veliki Britaniji, Švici, Italiji, Venezueli, Turčiji, v Iraku, Sovjetski zvezi, Češko, slovaški, Poljski in Nemški demokratični republiki, so celice v tej veliki slovenski delovni organizaciji. Odločitve samoupravnih organov, da se Iskra širi v svet, so življenjskega pomena za vse delavce tega kolektiva. In temu kolektivu velja priznati, da se je vključil v zunanje trgovinsko usmeritev Slovenije na tak način, ki ustreza naši družbeno ekonomski politiki.

Izobraževanje je delovna dolžnost

— Uveden je disciplinski postopek zoper 22 delavcev, ki se niso udeležili uvajalnega seminarja — Predlog naj se seminar ponovi na stroške delavcev

Tovarna Elektromehanika redno organizira uvajalne seminarje za vse novo sprejete delavce. V času seminarja se delavci v 8 urah predavanj seznanijo s:

- podatki o razvoju tovarne in bodočih perspektivah
- splošnimi akti in pravilach iz delovnega razmerja
- delitvijo dohodka in nagrajevanjem
- varstvom pri delu
- socialno varnostjo in
- delovanjem družbeno političnih organizacij

Seminarji so med rednim časom, praviloma pred nastopom dela, ali prve dni, ko je delavec začel delati. Vrednost takih seminarjev je tudi v tem, da neposredni delavci pridejo v direktni stik z vodji ali referenti posameznih služb in zvedo od njih vse, kar jih zanima in da se tudi v bodoče lahko obračajo na te ljudi. Obisk na seminarjih je bil doslej vedno zadovoljiv.

Tudi 7. 10. 1972, na dan proste sobote, je tovarna organizirala tak seminar. Vsem udeležencem seminarja se je udeležba na seminarju priznala kot delovni dan in so dobili čas seminarja plačan kot da bi delali. Organizacija seminarja med delovnim časom bi povzročila preveliko

škodo v proizvodnji, ker precej delavcev dela na tekočih trakovih. Na ta seminar pa ni prišlo 18 vabljenih, 4 pa so predčasno zapustili seminar.

Glede na to, da se uvajalni seminar smatra kot strokovno izpopolnjevanje, ki je nujno vsakemu zaposlenemu in da je bilo zagotovljeno vabljenim plačilo izgubljenega časa, je bil zoper vse kršilce uveden postopek. Opravičila, ki so jih podali odsotni udeleženci, so utemeljena samo v treh primerih, pri vseh ostalih pa je šlo za izredno malomaren odnos do izpolnjevanja delovnih dolžnosti. V kolikor je tovarna obvezna izobraževati svoje člane delovne skupnosti, morajo le-ti imeti dolžnost, da se izobraževalnih akcij udeležijo, če za odsotnost nimajo resno opravičljivih vzrokov.

V bodoče bo treba ukrepati zoper vse, ki se ne bodo udeležili izobraževalnih akcij takega značaja, ki so nujna za opravljanje delovne dolžnosti. Obenem pa bo potrebno razmisliti o predlogu, da se v bodoče seminar ponovi, vendar na stroške tistih, ki se seminarja prvič neupravičeno ne udeležijo.

— lin

Seja sindikalnega odbora ZP

Na zadnji seji sindikalnega odbora združenega podjetja Iskra je bila osrednja točka dnevnega reda posvečena rekreaciji. Predhodno je že predstvo SO ZP razpravljalo o programu Počitniške skupnosti Iskre, katerega smo v celoti objavili tudi v našem glasilu. Tako predsedstvo, kot tudi sindikalni odbor ZP sta bila mnenja, naj bi program vzdrževanja obstoječih počitniških zmogljivosti v Poreču, na Dugem otoku in v Trenti omejili zgolj na najnujnejše, za kar bi tudi bilo lažje zagotoviti potrebna finančna sredstva.

K temu je predsednik sveta Počitniške skupnosti poročal o spremembi programa vzdrževalnih del in širjenja zmogljivosti, pri čemer so prvotno planirani znesek bistveno zmanjšali. Za vse najnujnejše bi po tem takem potrebovali nekaj nad 580.000 dinarjev, kar pa naj bi priključili sredstvom, potrebnim za izgradnjo rekreacijskega centra Iskra v Novigradu.

Glede rekreacijskega centra je bila na seji podana in-

formacija o predvideni novi možnosti izgradnje v Pineti (Novigrad), za kar je občina pripravljena prodati ustrezno parcelo, v tem primeru pa bi morala Iskra v Novigradu organizirati proizvodni obrat, v katerem bi lahko tako sčasoma Iskra zaposlila okrog 200 delavcev iz te občine. Teren je tu bistveno boljši in prav tako morje, čistejšo, zaradi česar je Pineta primernejša od prvotne lokacije v zalivu Dajla. (Podrobnosti o tem bomo objavili prihodnjič). Sindikalni odbor ZP podpira koncept izgradnje centra v Pineti.

Nadalje je bilo na seji poudarjeno, da je treba v program PSI vnesti zahtevo, naj PSI oskrbi še dodatne zmogljivosti za letovanje delavcev, naj poskrbi za ustrezno kadrovsko zasedbo, zlasti pa, da bo PSI čimprej dobila ustreznega upravnika. Glede OD za zaposlene v PSI je bilo predlagano, naj bi bili plačani iz sredstev uprave ZP. Sindikalni odbor tudi terja realizacijo sklepa o prodaji doma na Bledu.

Nadalje je v odsotnosti predsednika akcijskega odbora ZP Marjana Vrabca predsednik SO ZP Jože Čebela na kratko poročal o poteku ustanavljanja TOZD in o pripombah delovnih organizacij ZP k tezam za reorganizacijo ZP Iskre.

Janez Silc je obrazložil predračun družbeno političnih organizacij ZP za leto 1973, ki je spričo obsežnejših nalog, predvidenih letos, nekoliko višji od lanskega. Prav tako je bilo dogovorjeno, naj bi organizacijo proslave letošnjega dneva Iskre prevzela tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani, ki bo letos hkrati praznovala dvajsetletnico svojega obstoja. Ob koncu sestanka je prisotni direktor investicijskega sektorja IC, Marjan Stravs seznanil o tem, kako poteka gradnja poslovnega centra Iskre, ki naj bi bil dograjen do srede prihodnjega leta. Svoja izvajanja je zaključil s povabilom, naj si člani SO ZP ogledajo gradbišče, kar so z zadovoljstvom sprejeli in si skupno ogledali zgradbo na Trgu revolucije.

Gospodarski načrt odgovorno obvezuje celoten kolektiv

(Nadaljevanje s 1. strani)

absolutni vrednosti v vseh skupinah izdelkov, v strukturi pa ugotavljamo večje ali manjše premike. V enoti 500 bo delež relejev za 4,2 % večji, delež programatorjev pa za 3,3 % manjši. Se večji pa so načrtovani premiki v enoti 600, kjer se bo delež signalnih naprav zmanjšal za 24,3 %, hkrati pa predvidevamo povečanje deleža industrijskih elektronskih naprav za 21 %. Vse te spremembe so odraz stalne težnje tovarne, da svojo proizvodnjo čim bolj prilagodi zahtevam trga in, da mu dobavlja takšen izbor in v takšnih količinah, kot jih je sposoben odkupiti. Pri tem moramo še omeniti, da je načrtovana dinamika proizvodnje dokaj enakomerna, vendar predvidevamo večji porast proizvodnje že na začetku leta. To bo dokaj zahtevna naloga, katere se moramo zavedati vsi, od osnovnega proizvajalca, do organizatorjev proizvodnega procesa.

Posebna skrb je v načrtu posvečena izvozu

V letu, ki je pred nami, bo tovarna še nadalje usmerjala večji delež proizvodnje na tuja tržišča, na katerih smo si s kvaliteto izdelkov in dokaj ugodnimi dobavnimi roki že pridobili zaupanje kupcev. Ta delež se bo v celotnem načrtu prodaje povečal od sedanjih 15,6 na 18,5 %.

Izvoz povečujemo v primerjavi s l. 1972 za 60,2 % in je tako povečanje občutno večje od skupnega povečanja proizvodnje. V sami strukturi izvoza je povečanje le-tega na konvertibilno področje načrtovano za 80,9 % večje. S tem bomo izboljšali strukturo tako, da bo delež izvoza na zahod predstavljal v celoti 32,8 % celotnega izvoza tovarne.

Na konvertibilnih tržiščih dosegamo sicer nekoliko nižje prodajne cene kot na področju kliringa. Vendar moramo pri tem upoštevati različno kvaliteto ustvarjenih deviznih sredstev in dejstvo, da moramo povečati uvoz s tega področja tudi pokrivati z lastnimi deviznimi sredstvi. Iz pregleda izvoza po izdelkih pa ugotavljamo razveseljivo dejstvo, da je vsaj za nekatere izmed njih že značilna velikoserijska proizvodnja, kar nam bo omogočalo zniževanje lastnih stroškov, s tem pa se bo uspešnost nastopa na tujih trgih bistveno izboljšala.

Tudi na klirinško področje izvoza ne pozabljamo. Tu je izvoz posebno pomemben zato, ker nam omogoča nastop z res velikimi serijami, hkrati nam pa plačilni pogoji pri tem poslovanju zagotavljajo

tekoča plačila, kar pri prodaji na domačem trgu še vedno v popolnosti ni zagotovljeno.

Potrebno bo večje zaposlovanje, pa tudi boljša izraba delovnega časa

V načrtu za l. 1973 predvidevamo povečanje števila zaposlenih za 14,7 %. To ni pretirano v primerjavi s predvideno rastjo proizvodnje, vendar bo absolutno povečanje pomenilo za kadrovske službe tovarne dokajšno problematiko. Že v preteklem letu smo se namreč srečavali z dejstvom, da je na področju Ljubljane pomanjkanje dobrih delavcev dokaj občutno in, da smo le s težavo popolnjevali nastali osip in hkrati še zadovoljevali načrtovano dinamiko.

V zvezi s tem bomo morali problematiko zaposlovanja reševati tudi z notranjimi rezervami, ki v tovarni še obstajajo. Nekaj rezerv imamo še zagotovo v izkoriščanju razpoložljivega delovnega časa, to predvsem z zmanjševanjem izostankom od dela in z dvigom storilnosti. Slednje bomo morali doseči zlasti z izboljšano opremljenostjo delovnih mest in s stalnim utrjevanjem organizacije dela, posebno še z modernejšo tehnologijo.

Osebnih dohodkov načrtujemo v višini kot jih določa samoupravni sporazum

Za l. 1973 načrtujemo za 8 % povečanje povprečnih osebnih dohodkov. Pri tem smo upoštevali 5 % povečanje kalkulativen OD na začetku leta in možnost 3 % povečanja v drugi polovici leta, kot je bil to primer lani, ko je to povečanje veljalo od oktobra dalje.

Ob načrtovanju osebnih dohodkov pa ne smemo mimo dejstva, da so že lani življenjski stroški naraščali še hitreje in, da tudi letos položaj ne bo boljši. Takšna razmerja so nedvomno posledica politike, da zmanjšamo porabo in s tem pritisk na blagovne fondе, kar je osnovno načelo stabilizacije. Pri tem bi se s stabilnimi osebnimi dohodki ob morebitnem višanju prodajnih cen proizvodov in uslug razmeroma hitro ustvarjala večja podjetniška akumulacija. Z njo si bodo gospodarske organizacije lahko ustvarile večje poslovne sklade.

To velja tudi za našo tovarno, ki si bo tako povečala poslovni in rezervni sklad. Večja sredstva za sklad skupne porabe nam bodo omogočila, da za stanovanja in

stanovanjsko izgradnjo namenimo v l. 1973 nad 3 milijone dinarjev, naslednje leto pa še 500 tisoč dinarjev več. Tudi izgradnjo tovarniške menze bomo lažje financirali, saj predvidevamo, da bo njena ureditev stala okoli 1,6 milijona dinarjev.

Pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke pa ne bomo smeli zanemariti dejstva, da je njihova višina v tesni odvisnosti z dohodkom, oz. s stroški tovarne. Tako bi samo 1 % znižanje stroškov že pomenilo milijon dinarjev več, a to bi omogočilo, v skladu s sporazumom, večje izplačilo osebnih dohodkov.

Stroški naj naraščajo počasneje od proizvodnje

Zaradi vpliva fiksnih stroškov predvidevamo, da bodo skupni stroški relativno lahko celo nekoliko nižji kot v preteklem letu. Predviden je hitrejši porast materialnih stroškov, medtem ko naj amortizacija in vkalkulirani del dohodka naraščata počasneje.

Tudi po strukturi stroškov so gibanja vsklajena. Močnejši porast je predviden pri izdelavnem gradivu, kjer smo že morali vkalkulirati pričakovane podražitve, pri stroških ogrevanja zaradi vključevanja novih delovnih prostorov in pri adaptaciji starih prostorov orodjarne za tovarniško menzo.

Rezijski stroški na proizvodno uro se zaradi že omenjenih vplivov relativnega zniževanja fiksnih stroškov ne bodo povečali. Ta kazalnik je zelo ugoden, saj bo l. 1973 omogočeno usmeriti akcijo predvsem v zniževanje stroškov za gradivo — z večjimi prihranki, boljšim izkoriščanjem in z ugodnejšimi cenami, ker bodo količine bistveno povečane.

Tako lahko letos načrtujemo povečani dohodek za 29,4 %, čisti dohodek pa celo za 39,7 %. Višina doseženih skladov s tem v zvezi nam bo

Zahvaljujemo se za izkazano pomoč

Samoupravni organi Fakultete za strojništvo so z zadovoljstvom sprejeli na znanje sklep delavskega sveta ZP Iskra, s katerim je odobril fakulteti znesek 30.000 din za nabavo učil in drugih šolskih pripomočkov iz Iskrinega proizvodnega programa.

Izdelki vašega podjetja, ki jih bomo nabavili skladno z vašimi navodili, bodo koristno služili vzgojnemu in strokovnemu delu mladih strokovnjakov, ki študirajo na naši fakulteti.

Dovolite mi, da se vam v imenu vseh fakultetnih organov za izkazano pomoč in razumevanje najlepše zahvaljujem.

Dekan:

prof. Boris Černigoj, dipl. ing.

omogočila močno povečanje poslovne osnove tovarne. To pa je pogoj za nadaljnjo uspešno rast tovarne, ker bo s tem omogočeno financiranje enostavne in razširjene reprodukcije.

Nadaljevati je treba akcijo za vsklajevanje odnosov med viri in porabo obratnih sredstev

Obratna sredstva in viri obratnih sredstev predstavljajo odločilne činiteleje poslovne moči tovarne. Prav zaradi izrednega razkoraka med viri in porabo sredstev so med drugim nastale skoraj vse nenormalnosti v našem gospodarstvu. Zato je naša zakonodaja s paketom zakonov proti nelikvidnosti nedvoumno opredelila pomen ustvarjanja lastnih virov obratnih sredstev v gospodarstvu in z zakoni sankcionirala tiste gospodarske organizacije, ki tega ne bodo upoštevale. Zato smo v gospodarskem načrtu za l. 1973 predvsem težili tudi k temu, da bomo imeli uravnotežene odnose med obratnimi sredstvi in viri zanje. V zvezi s tem načrtujemo 17 % povečanje virov, pretežno lastnih tako, da bodo lastni viri predstavljali že 90 % vseh razpoložljivih virov.

Poudariti moramo, da smo z uspešnimi akcijami že lani skoraj povsem izločili problematiko nizkih koeficientov obračanja zalog. Samo pri zalogah razreda 3 smo uspeli dvigniti koeficient od 2,3 na

3,8, kar pomeni nad 65 % izboljšanje. Zato tudi letos predvidevamo nadaljnjo akcijo na tem področju in nadaljnje izboljšanje obračanja za 13 %, ob istočasni, še boljši sortiranosti teh zalog, kar je nujen pogoj za nemoten potek proizvodnje. Vse službe, ki načrtujejo porabo in nabavo zalog ter zasledujejo njihovo odrabo, bodo morale čim bolj sistematično in čim bolj enotno zasledovati ta cilj.

Načrtovani kazalniki obetajo tudi letos vzpodbudne rezultate poslovanja

Po gospodarskem načrtu naj bi letos narasla produktivnost po finančnem obsegu na 1 zaposlenega za 17,6 %, po fizičnem obsegu pa kar za 20,6 %. Tudi dohodek na 1 zaposlenega naj bi se povečal in to za 12,8 %, ekonomičnost in akumulativnost pa naj bi ostali približno na isti ravni kot lani, kar pa ob predvidenem porastu stroškov in upoštevanju splošnih pogojev gospodarjenja v našem gospodarskem prostoru pomeni solidno, če ne celo izredno kvaliteto.

Da pa bomo načrtovane elemente tudi dosegli, bomo morali vsi člani kolektiva vložiti maksimalne napore in vse svoje sposobnosti ter se v celoti vključiti v izpolnjevanje nalog, katere smo si z gospodarskim načrtom naložili. Le z enotno in skupno akcijo bomo postavljeni cilj tudi dosegli.

—L—

Posnetek s skromne slovesnosti ob rojstvu dvamilijontega pomožnega releja PR 41-59 v tovarni električnih aparatov dan pred lanskim praznikom republike

Občni zbor sindikalne podružnice

V pretekli mandatni dobi je bila dejavnost sindikalne podružnice v naši tovarni industrijske opreme v Lescah skromnejša, ker niso imeli srečne roke pri izbiri izvršnega odbora. Tako je dober mesec pred občnim zborom dolžnost predsednika prevzel Ciril Justin iz čigar poročila povzemamo nekatere ugotovitve.

V preteklem obdobju se je izvršni odbor sindikata se-

stal desetkrat, vendar samo v zadnjem mesecu pred občnim zborom kar štirikrat. Zaradi neenotnosti izvršnega odbora, je bila pač dejavnost sindikata dokaj skromna, predvsem pa jo je bilo čutiti le na kulturnem in športnem področju. Za člane kolektiva so zagotovili precej abonmajskih prireditev v Radovljici in na Bledu, ki so se jih le-ti radi posluževali. Na športnem področju so imeli

največ besede smučarji, kegljači in rokometarji, ki so v številnih srečanjih dosegli dobre rezultate, za to dejavnost pa je bilo porabljenih tudi največ, sicer skromno odmerjenih finančnih sredstev.

Počastili so dan žena, obdarili otroke zaposlenih za novo leto, zaradi pomanjkanja sredstev, pa tudi zaradi neenotnosti izvršnega odbora sindikata bi moral v preteklosti bolj dosledno obravnavati vprašanja gospodarjenja, družbeno-politična vprašanja, vprašanja stanovanj in osebnih dohodkov in drugega, kar bo vsekakor ena izmed osnovnih nalog novo izvoljenega izvršnega odbora.

Na občnem zboru, kateremu je od skupno 126 zaposlenih prisostvovalo 81 članov kolektiva, je bilo v razpravi po poročilu predsednika največ govora o letošnjem načrtu tovarne, o predvideni investiciji, ki naj bi omogočila izpolnitev gospodarskega načrta, ki predvideva za 50 % večji obseg proizvodnje, katero načrtujejo v vrednosti 17,2 milijonov dinarjev, kar za kolektiv prav gotovo ne bo lahka naloga, vendar, če hočejo uspešneje naprej, bodo morali krepko zavihati rokave.

Ceprav je sindikalni občni zbor lepa prilžnost, da bi se člani kolektiva pogovorili o mnogih problemih, pa žal razprava kar ni mogla zaživeti. V glavnem se je omejila na izvajanja direktorja in nekaterih vodilnih delavcev, iz vrst proizvajalcev pa skoraj ni bilo razpravljalca, kakor bi ne bilo nobenih problemov, o katerih bi bilo mogoče razpravljati. Se zlasti pa so v tem pogledu razočarali nekateri mlajši sodelavci, ki so imeli razne pripombe in so na veličko debatirali v veži

pred dvorano, v kateri je bil občni zbor, v razpravo na občnem zboru pa se jim ni zdelo vredno poseči.

Po izvolitvi novega izvršnega odbora so s spominskimi urami nagradili osem sodelavcev, jubilarov deset letnega dela v tovarni. Letošnji jubilarji so bili: Marjan Antonič, Franc Gros, Zdenka Knaflič, Anton Knaflič, Vili-

bald Klekelj, Zdravko Kelih, Ivan Oberstar in Janez Rezar. Novemu izvršnemu odboru sindikata želimo, da bi se bolj enotno in učinkovito spoprijel z vsemi nalogami in uspeh poživiti svojo dejavnost v tovarni, kar bo nedvomno potrebno, če bodo hoteli dobro izpeljati za letošnje predvidene proizvodne in poslovne naloge.

»Plačali smo kavcijo, zdaj pa razbijmo...«

Republiška konferenca Zveze mladine Slovenije je opozorila izvršni svet skupščine SR Slovenije in republiški zavod za šolstvo, da srednje šole zahtevajo od učencev različna denarna plačila npr. kavcije, vpisnine, odškodnine za izpite. Zato je republiški sekretariat za prosveto in kulturo že januarja letos obvestil vse organizacijske enote zavoda za šolstvo SRS, da pobiranje kavcij ni zakonito, ker učenci ne odločajo o uporabi teh sredstev.

No, zvedeli ste zakaj so nam kavcije letos vrnili. Pa pogledimo zakaj so jih šolniki sploh pobirali. Vsi vemo, da šole dobivajo določena sredstva za svojo osnovno dejavnost in vzdrževanje stavb ter inventarja. Čemu torej kavcije? Zato, ker se premalo prizadevamo za boljši odnos do družbene lastnine. Kar pogledimo naše majave izrezljane klopi, razbita okna, sanitarije brez luči in »Palome« ... Zakaj tako? Verjemi, te, da ni bilo lepo slišati, ko smo dejali: »Plačali smo kavcijo, sedaj lahko razbijamo...!« Ko pa je bilo treba prevzeti upravljanje šolskega inventarja, smo to odgovornost gladko odklonili. Mar nismo že v tistih letih, ko bi nas že skorajda morala srečati pamet? Saj ne razbijemo šoli, razbijemo staršem, torej — sebi!

Zivimo v času, ko iščemo nove poti za kvaliteten razvoj vzgoje in izobraževanja na osnovah samoupravljanja.

Se posebej pomemben prispevek pri teh prizadevanjih bi morali imeti prav mi mladi. Šola bi morala dati mlademu človeku vsaj glavne elemente marksističnega nadzora, ki mu bo vodilo pri nadaljnjem delovanju v naši socialistični skupnosti. Pridobiti mora učenec aktivni odnos do pouka in okolja.

Zato se zavzemajmo za nadaljnjo krepitev samoupravnih odnosov na šoli. Oblikujmo si skupnost, v kateri bosta enakopravno sodelovala pedagog in učenec. Odnosi med predavatelji in učenci naj bi se osvobodili pregrade zaradi avtoritete predavatelja. Postati morajo resnično tovariški, delovni. Končno smo usmerjeni k uresničitvi enakih delovnih programov. V sedanji strukturi šole lahko o posameznih problemih, ki nas tarejo, le razpravljamo v okviru svojih razrednih skupnosti in zastavljamo vprašanja. Odloča pa o njih navadno samo samoupravni organ šole.

Vsekakor bomo morali učenci kot tudi predavatelji vložiti v bolj popoln in pristen razvoj samoupravljanja na našem šoli še mnogo, mnogo dela. Vse to pa bo prispevalo k čimbolj ustvarjalnemu sodelovanju obeh subjektov vzgojnoizobraževalnega dela na šoli. Čimprej začnimo z delom, da bodo že letos vidni rezultati! Vsi bomo zadovoljni, pa še učni uspeh bo boljši!

Boc

V POČASTITEV PREŠERNOVEGA SPOMINA

Ena največjih kulturnih prireditev posvečena spomenu dr. Franceta Prešerna bo letos v Prešernovem gledališču v Kranju. S tem bo resnična zamisel o enotnosti slovenskega gledališkega prostora, saj se v ta prostor vključujejo vsi pomembni gledališki činitelji ne glede na status, kar pomeni, da lahko sodelujejo vsa tista gledališča tudi zunaj naše republike, ki uprizorijo slovensko delo.

PROGRAM

- v sredo, 7. 2. Mestno gledališče ljubljansko
Andrej Hieng: LAZNA IVANA
- v četrtek, 8. 2. Slovensko ljudsko gledališče Celje
Ivan Cankar: ROMANTICNE DUŠE
- v petek, 9. 2. Prešernovo gledališče Kranj
Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR
- v soboto, 10. 2. Jugoslovansko dramsko pozorišče Beograd
Vitomil Zupan: BELE RAKETE LETIJO NAD AMSTERDAM
- v nedeljo, 11. 2. Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica
France Prešeren: KRST PRI SAVICI
- v ponedeljek, 12. 2. Slovensko narodno gledališče Maribor
Levstik-Grün: KASTELKA
- v torek, 13. 2. Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana
Josip Tavčar: LUNA V MEGLI
- v sredo, 14. 2. Stalno slovensko gledališče Trst
Fillibert Benedičič: PRAVILA IGRE
- v četrtek, 15. 2. Amatersko gledališče Tone Čufar Jesenice
Ferdo Kozak: VIDA GRANTOVA
- v petek, 16. 2. Eksperimentalno gledališče Glej Rudi Seligo: KDOR SKAK, TISTI HLAP.

Vabimo vas, da se poleg predstav udeležite tudi razgovora TEDNA SLOVENSKE DRAME, ki bo v torek, 13. februarja, ob 16.30 v kadih Prešernovega gledališča.

Pod okvirnim naslovom VLOGA IN POMEN GLEDALIŠCA V NASI DRUŽBI bo skušal razgovor osvetliti temeljno problematiko našega gledališkega prostora. Uvodno besedo bo podal dr. Mirko Zupančič.

Pokroviteljstvo TEDNA SLOVENSKE DRAME je prevzela kulturna skupnost Kranj v sodelovanju z delovnimi organizacijami ISKRA, SAVA, PLANIKA, TEKSTILINDUS, IBI in ELEKTRO Kranj.

Jubilarji 10-letnega dela v ISKRI — tovarni industrijske opreme v Lescah

Ekskurzija v tovarno Gorenje Velenje

Glede na širok odmev članka pod gornjim naslovom, objavljen v našem glasilu zadevno navajam še nekaj podatkov.

»Gorenje« je začelo kot skromna majhna delavnica v vasi Gorenje blizu Velenja, od koder tudi poreklo. Še leta 1953 je bilo zaposlenih le 11 ljudi s celotnim dohodkom 8,5 milijona S din. Izdelovali so sadne mline in mlatilnice ter iskali pot k povečanju proizvodnje, k večjemu uspehu in boljšemu življenju.

Življenjski optimizem in delavnost ter okretnost maloštevilnega kolektiva je prinesel uspehe. Čez sedem let, leta 1960, se je število zaposlenih povečalo na 223 s celotnim dohodkom 616 milij.

S din. Leta 1970 je število zaposlenih v samem Gorenju naraslo na 2.959, celotni dohodek pa na 79 milijard S din. Med tem časom se je Gorenju priključil še »Sever« iz Subotice in »Muta« iz Mute ob Dravi in, če prištejemo še »Lesno« iz Šoštanja je znašal skupni dohodek podjetja prek 105 milijard S din. Lani so vrednost proizvodnje povečali za več kot 70 %. Če vključimo še letošnje leto, so v zadnjih dveh letih svoj uspeh in obseg podvojili. Poglejmo nekaj števil iz letošnjega leta. Vsak dan izdelajo in odpremo:

— TGO Gorenje: 1.350 pralnih strojev, 1.250 hladilnikov, 160 televizorjev, 1.700 električnih in plinskih štedilnikov, 925 drugih štedilnikov in olj-

nih peči, 2.000 malih gospodinjstevskih aparatov, 400 kuhinjskih elementov;

— Gorenje — Sever: 1.600 mikro elektromotorjev, 2.400 malih elektromotorjev, 120 srednjih in velikih elektromotorjev;

— Gorenje — Muta: 32 ton sive litine, 21 ton bele litine in čistilna sredstva in 13 ton odkovkov in poljedelskega orodja.

To je torej Gorenje v številnih svetovnih tovarnih gospodinjstevskih opreme, ki se po moderni tehnologiji lahko primerja z znanimi proizvajalci te panoge. Od tiste male delavnice, kjer se je podjetje rodilo, je ostala samo zavest, delovni polet, delavnost in izredna delovna disciplina ter življenjski optimizem pa tudi nenehno iskanje tistega, kar potrošnik stvarno potrebuje. Morda je ravno v teh dejstvih ključ poslovnih uspehov.

Poleg jugoslovanskega tržišča so osvojili tudi evropsko in svetovno. S poljsko tovarno POLAR (ena od firme PREMO) imajo sklenjeno dolgoročno kooperacijsko pogodbo. S čikaško firmo MILOVAC iz ZDA so sklenili pogodbo za 500.000 hladilnikov v vrednosti 12 milijonov dolarjev. Pomembno je, da so se odločili za kontejnerski prevoz, ki zagotavlja poleg izredne hitrosti transporta še druge prednosti. To sta le dva konkretna primera, ki nista osamljena, saj veliko prodajo tudi v ZRN, Avstriji, Franciji, Angliji, Zambiji, Libiji, Hong Kongu, Avstraliji idr. področjih.

Šolski center Iskra Kranj

Poprečna ocena v polletju 2, 16

Prišlo je polletje. Zanimal nas je uspeh v Iskrini Poklicni šoli. Predstojnik Anton TISLER je dal na zadevna vprašanja naslednji odgovor:

»Prvi letnik ima v celoti 115 dijakov. Od tega je bilo 53,04 odstotka pozitivnih, 46,09 % pa negativnih. Srednja ocena je 2,08 (1 dijak je neocenjen). V drugem letniku imamo štiri razrede, skupno 94 dijakov; negativnih je 50 %. Uspeh je tu 47,88 % (2 sta neocenjena). Srednja ocena je 2,13. Tretji letnik ima sorazmerno dober uspeh: 58,84 % pozitivnih in 41,16 % negativnih. Srednja ocena je 2,28. V tem letniku so le trije razredi z 68 dijakov.

Na Poklicni šoli je skupno 277 učencev. Uspeh ni naj-

boljši, le 52,70 % (46,21 % je negativnih in 1,08 % neocenjenih). Poprečna ocena šole je 2,16.

Uspeh je pod našo normo predvsem zaradi 1. in 2. letnika,« je povedal tov. Tišler. »Tudi z disciplino dijakov nismo zadovoljni. Sedem dijakov je izrazito slabih (imajo 5 do 6 nezadostnih). Disciplinsko so tako slabi, da so tik pred izključitvijo, enega smo že izključili. Poleg teh treh letnikov imamo še dislociran oddelek za RTV mehanike v Sežani. Tam je 20 dijakov, ki so dosegli 80 % uspeh s srednjo oceno 2,6. Naš glavni problem je predvsem nedisciplinarnost in nezainteresiranost učencev.«

A.B.

V Semiču lepo rešujejo stanovanjsko vprašanje

Za semiško tovarno kondenzatorjev velja, da ima sorazmerno zelo mlad delovni kolektiv, spričo tega pa tudi precej prosilcev za stanovanje. Že leta nazaj reševanju stanovanjske problematike zato posvečajo vso pozornost in v ta namen izrabljajo prav vse materialne možnosti.

Rezultati nenehne skrbi za stanovanja sodelavcev niso majhni, vidni pa že iz tega, da je doslej tovarna kondenzatorjev iz svojih sredstev izločila 3,5 milijonov dinarjev in z njimi zgradila pet sodobnih stanovanjskih blokov. Ker pa je med člani delovnega kolektiva tudi lepo število graditeljev individualnih hiš,

je doslej devetdesetim izmed njih omogočila skupno za 2,3 milijone dinarjev stanovanjskih posojil pod ugodnimi pogoji, da bi tako lahko čimprej svoje hiše dogradili in tako rešili svoje stanovanjsko vprašanje.

Glede na to, da je še vedno dolga vrsta prosilcev za stanovanja, oz. samostojno gradnjo hiše, bo tem vprašanjem tovarna posvečala tudi v bodoče vso svojo pozornost. Vendar je učinkovitost njene pomoči odvisna od ustvarjenega dohodka, za katerega pa je spričo sedanjih pogojev za gospodarjenje manj možnost, kot pred časom.

ISKRA — tovarna usmerniških naprav Novo mesto razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

2. VODJE TEKOČE KONTROLE

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1.: visoka ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri in najmanj 5 let ustrezne prakse, pasivno znanje enega svetovnega jezika;

Pod 2.: višja strokovna izobrazba elektro smeri in eno leto prakse, srednja šola elektro smeri in 3 leta prakse. Osebnih dohodkov po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prosimo, da vlogi priložite zadnje šolsko spričevalo in kratek življenjepis.

Prijave sprejema razpisna komisija 14 dni po objavi razpisa.

Zanimivosti iz Japonske

Visoka stopnja vlaganj Japonske industrije v razvojno-raziskovalno dejavnost je omogočila njen hiter prodor na svetovna tržišča in njeno mednarodno konkurenčno sposobnost

Do teh zaključkov je prišla raziskovalna skupina japonske banke »Daichi Kangyo Bank«, in sicer skupina iz oddelka za ekonomsko-pravne raziskave. Omenjena skupina se je poslužila metode »raziskovalno-razvojni faktor v industriji«, ki so jo lansirali ameriški ekonomisti, in ki se je tam pokazala kot pravilna. Analiza, katero so izdelali japonski strokovnjaki po omenjeni metodi, se je pokazala pravilna tudi v slučaju japonske industrije.

Ameriški ekonomisti, profesorji: W. Gruber iz MIT, D. Mehta iz Columbijske univerze in R. Vernon iz Harvardске univerze, so s pomočjo empirične analitične metode dokazali, da one industrije, ki relativno mnogo investira-

jo v razvoj novih artiklov in novih tehnoloških postopkov, predstavljajo vodilno vlogo v mednarodni konkurenčni sposobnosti ameriške industrije. V tem članku navajamo nekaj glavnih zaključkov in podatkov analize strokovnjakov Daichi Kangyo banke.

RAZVOJNO-RAZISKOVALNA DEJAVNOST IN IZVOZ

V svojem delu »R&R faktor (razvojno-raziskovalni faktor) v mednarodni trgovini in mednarodnih investicijah ameriške industrije«, so omenjeni ameriški znanstveniki dokazali, da ima industrija, ki relativno veliko vlaga v R&R dejavnost v odnosu na njeno celokupno proizvodnjo, nekaj skupnega, in sicer:

— visok delež znanstveno-raziskovalnih kadrov v celotnem številu zaposlenih

— visok izvoz v odnosu na celotno prodajo

— visok čist izvoz (izvoz—uvoz) v odnosu na celotno prodajo.

PET GLAVNIH INDUSTRIJSKIH VEJ

Iz obeh tabel je razvidno, kakšno je bilo stanje v japonski industriji leta 1969, ako jo analiziramo po omenjeni metodi. Na prvi pogled opazimo, da je naslednjih pet industrij največ investiralo v R&R dejavnost:

- elektro industrija
- kemična industrija
- fino-mehanična industrija
- industrija gume

— industrija transportnih strojev

Srednja vrednost vlaganj v R&R je pri tej petorici skoraj štirikrat višja, kot pa pri ostalih 11 industrijskih vejah. Srednja vrednost, za omenjeno petorico vlaganj v razvoj, znaša okoli 2,4 procenta (razmerje med vlaganji v razvoj in celotno prodajo).

Razmerje med izvozom in prodajo je 14,5 odstotka, razmerje čistega izvoza in celotne prodaje je pri tej petorici 10,5 odst. nasproti 7,5 oziroma 3,6 odstotka pri 11 drugih industrijskih branžah.

Teh pet najimpulzivnejših japonskih industrij, odstopa od ostale japonske industrije tudi v drugih vidikih glede na svoje napore, ki jih izvršuje v razvoju in raziskavah. V odnosu na 16 industrij, vlaga v razvoj omenjena petorica 67,3 % celotnih vlaganj v razvoj in 68,8 % v lastni domači razvoj (pri tem so odšteta sredstva za nakup znanja in tehnologije v inozemstvu) in zaposluje 65,4 % ce-

lotnega razvojno-raziskovalnega kadra. Tudi njen delež v celotnem industrijskem izvozu japonske industrije je visok in znaša 46,8 odstotka.

Zanimiva je tudi primerjava te petorice z letom 1962 glede na njene takratne izvozne rezultate. Čeprav je že takrat po svojih naporih v smeri razvoja in raziskav bila na čelu ista petorica industrij, so njeni rezultati v izvozu zaostajali za poprečjem celotne japonske industrije.

Izvoz in čist izvoz sta takrat znašala 8,3 oz. 2,6 %, dočim je ostalih 11 industrij doseglo 9,2 oziroma 6,2 %. Z drugimi besedami, v letu 1962 je industrija, ki danes ne pomeni mnogo v japonskem gospodarstvu, dosegla relativno boljše rezultate v izvozu, kot pa današnjih pet najimpulzivnejših industrij, ki pa so že takrat tako kot danes, prednjačile v vlaganjih v razvojno raziskovalno dejavnost. Ta petorica je v letu 1962 sodelovala v izvozu vseh 16 industrijskih vej z 32,6 odstot-

Ustanovljen konzorcij »Energetika«

Zaradi vse večjih potreb pri gradnji kompleksnih energetskih proizvodnih in razdelilnih sistemov so ustanovila podjetja »Gradiš«, »Industrijsko montažno podjetje«, ZP »Iskra« in »Litostroj« iz Ljubljane ter »Hidromontaža« in »Metalna« iz Maribora poslovno interesno skupnost »Energetika«. Ta konzorcij se bo v prihodnje potegoval za celotno ali delno izgradnjo energetskih objektov, od projektiranja, izvajanja gradbenih del, proizvodnje in dobave opreme ter naprav prek montaže in preizkušnje do predaje v obratovanje.

Področje delovanja ne bo omejeno na našo državo, zlasti zato, ker bodo podjetja za tisto opremo, ki jo sama ne izdelujejo, kooperirala z domačimi in tujimi dobavitelji in jo po možnosti izvažala s protidobavami. Vsi posli bodo posledj potekali brez slehernih posrednikov in kar je še posebej pomembno, s pretežno poravnavo v dinarjih.

Podjetja imajo s tehnične plati dovolj izkušenj z deli doma in v tujini ter zadostne

proizvodne in montažne zmogljivosti. Nastopala pa so doslej pri raznih energetskih delih posamično in nepovezano, zato so jih tuji kompleksni izvajalci pogostokrat odrinili, čeprav so nudila nemalo krat ugodnejše pogoje. Z združitvijo vseh intelektualnih, fizičnih in finančnih sposobnosti bodo poslovno močnejša in uspešnejša, dela bodo vsestransko usklajena in sprejete obveznosti podprte z ustreznimi jamstvi. Konzorcij bo posledj kos vsem kompleksnim nalogam, pa najsi bodo to hidro- ali termocentrale, razdelilne postaje, napovedi, plinovodi itd., ne glede na vrsto energije. »Energetika« bo prevzela vsa dela s tako imenovano predajo »na ključ«.

Glade na to, da konzorcij še ne združuje prav vseh dejavnosti za energetske izgradnje, je odprtega tipa. Vanj se bodo pogodbeno lahko vključila še druga podjetja in tudi banke, saj predstavljajo gradnje energetskih objektov milijardne investicije, kjer brez ustreznih kreditov ne gre.

Marjan Kralj

Čigav problem so otroci?

V Iskri v Železnikih je zaposlenih 930 ljudi, od tega je 620 žensk. Povprečna starost naših delavcev je 28 let. Torej lahko računamo, da je večina zaposlenih mater šolskih in predšolskih otrok.

Vsalkodnevno se vodstvo tovarne srečuje z ostrim problemom otroškega varstva. Tako je skoraj nemogoče organizirati tečaje ali seminarje za poklicno dopolnjevanje. Vse žene in matere hitijo domov — k otrokom. Večina ima rešeno otroško varstvo tako, da se menjava z možem v službi — eden dopoldne, drugi popoldne. Na ta način je družina razbita. Ni redke primer, da se mož in žena ne vidita od nedelje do nedelje. Še huje je, če pride do boleznj ali komplikacij pri vzgoji.

Kaj pa vrtec? Imamo ga v Železnikih. Na približno 2500 prebivalcev je ena taka ustanova, ki biva v osnovni šoli. Sprejme lahko 24 otrok, kandidatov pa je najmanj trikrat več. Res, že je kupljena privatna hiša za novi vrtec, toda že davno bi moral biti vseljen, pa hiše še niti niso začeli adaptirati. Bodo-

ča kapaciteta v vrtcu bo 40–50 otrok, kar bo že na vsem začetku premalo. Sprejemajo pa samo otroke od treh let naprej. Kam pa z mlajšimi? Kombinacija z babcami pride v poštev samo za redke.

Kraj hitro raste. Rabimo vedno nove kadre, ki množično prihajajo v Železnike. Posebno je pereče pomanjkanje ženske delovne sile. Toda kam bodo vsi ti ljudje z otroki?

Tovarne v kraju in krajeve oblasti bodo morali resno razmisliti tudi o tej vrsti infrastrukture. Saj bi bilo

morda možno zgraditi večji vrtec s samoprispevkom ali ob pomoči gospodarskih organizacij. Škoda bi bilo »zastaviti« novi vrtec, ki bo že ob otvoritvi premajhen.

Na koncu vseh koncev pa ne smemo ostati pri reševanju emancipacije žena zgolj pri besedah. Človek, ki ga bomo čez nekaj let zaposlili, je tudi naša skrb. Ali obratno: Naši očetje in matere, oziroma zaposleni, ki so očetje in matere so naši delavci ne samo s svojimi delavnimi sposobnostmi, ampak tudi s svojimi skrbmi.

K. F.

Uspešen vzpon proizvodnje

(Nadalj. s 1. str.)

Imamo premajhno orodjarno, nimamo prostorov za tehnološki oddelek, ni prostora za odpremo, produkcija ima na enega zaposlenega proste površine samo 1,5 m². Vse to govori, da se bo obrat v Lipnici moral razširiti, sicer je možna stagnacija, grozi pa tudi riziko pri ozko specializirani proizvodnji v slučaju, da izvoz trenutno upade.

Smatram, da so delavci v Lipnici zaslužili s svojim vestnim in marljivim delom, da se jim razširitev omogoči. Menim, da bi bila varnost kolektiva tudi mnogo bolj zagotovljena, če bi imeli več prostora. Lahko bi imeli širšo izbiro izdelkov, s tem pa bi preprečili nevarnost nihanja specializirane proizvodnje. Ob dobrem sodelovanju z matično tovarno v Kranju, katere del smo tudi mi, je seveda ta riziko manjši, vendar izkušnje kažejo, da bi bilo prav, če se tudi obrat skuša jo v večji meri sanirati sami. V Lipnici bi bilo to možno, če bi imeli več prostora, več strojnega parka in nekoliko širši asortiment; ne v pogledu novih izdelkov, temveč mislim na osvojitve družine števec pogovorov, katerih je razmeroma veliko, mi pa praktično proizvajamo samo en tip števca, ki nastopa že v cca 70 različnih variantah. V prihodnjem letu planiramo, da bomo dobili nov nični števec, ki je eden od te družine. V tej smeri bi morali še mnogo delati oz. iskati čim boljše rezultate.

Povprečni osebni dohodki naših delavcev se gibljejo med 170 do 175.000 S din, kar je v današnji situaciji tudi glede na sosednje tovarne, v redu. Stanovanjska problematika ni urejena. Naši delavci dobijo nekaj pomoči pri gradnji individualnih stanovanj ali pri nakupu stanovanj, zato obstaja mnenje, da je sedaj že čas, da se izdelajo pravilniki, iz katerih bo razvidno koliko obratom pripada dnevni sredstev, in naj vsak

kolektiv skuša reševati svojo stanovanjsko problematiko, ker zadevo najbolj pozna.

Mi smo poleg zahtevne proizvodnje in kvalitete uspeli doseči koeficiente obračanja polizdelkov ter kupljenih delov, neke med 30 in 35, kar pomeni, da smo surov material predelali v izdelek in ga poslali na tržišče cca 3-krat v enem mesecu.

V letu 1973 je v načrtu dokaj povečana proizvodnja. Po sedanjem planu bo treba izdelati za cca milijardo S din več. Smatram, da so to zadnje možnosti, da se v pogojih, v katerih se obrat danes nahaja, to realizira. V zvezi s tem se pojavlja resno vprašanje kako bo nadaljnji razvoj Lipnice potekal. Mislim, da je to ena od nalog, s katero se moramo v sodelovanju z upravo matične tovarne v najkrajšem času dogovoriti.

Mislim, da je prav, če poudarim, da je zaradi prijetnih delovnih odnosov in občutka solastništva vseh zaposlenih, pri nas majhna fluktuacija delovne sile. Poudariti moram, da dajemo velik poudarek strokovni sestavi našega kolektiva. Če pogledamo nekaj let nazaj, lahko beležimo, da smo pred petimi leti imeli praktično le nekaj ljudi s srednjestrokovno izobrazbo in nekaj kvalificiranih delavcev. Danes imamo v sestavi, če računamo tudi naš razvoj, 4 delavce z višjo izobrazbo, 18 delavcev s srednjo in 31 kvalificiranih delavcev; od tega jih je 11 s pripoznano VK izobrazbo. Na novo smo zaposlovali le osebe z ustrežno šolsko izobrazbo, starejši praktiki pa so si z dopolnilnim študijem pridobili ustrezno izobrazbo. Sodelovanje z matično tovarno je zadovoljivo, vendar moram pripomniti, da so ti stiki po mojem mišljenju prešibki. Naloge se včasih tako hitro spreminjajo, predvsem glede na stanje tržišča, da smo mnogokrat prisiljeni odločati o stvareh, za katere praktično nismo pristojni.

Člani izvršnega odbora kluba štipendistov

Lah Zoran — podpredsednik, Lepodvorska 2, Ljubljana, tel. 316-475

Metelko Stane, Akademski kolegij, Ljubljana

Korenjak Roman, Erbežnikova 17, Ljubljana

Račič Brane, C. Kokrškega odreda 5, Kranj

Ošljaj Miloš, Staničeva 5/a, Ljubljana

Kuzma Stefan, Bognerjeva pot 26, Ljubljana

Svetlik Leonida — tajnica, Studentsko naselje blok IX/701, Ljubljana

Pust Peter, Vipavska 25, Ljubljana

Megušar Alojz, Studentsko naselje blok IV, Ljubljana

Doltar Boris — predsednik, Studentsko naselje blok VI, Ljubljana

Švajger Ciril, Gerbičeva 51/a, Ljubljana

Vidic Drago, PŠ — ISKRA KRANJ, Kranj

Vrečar Vlasta, Vevče 44, Ljubljana-Polje

NADZORNI ODBOR KSI

Drenik Matjaž, Lepodvorska 23, Ljubljana

Sobočan Miroslav, Kvedrova 28, Ljubljana

Radin Miro, Nazorjeva 4, Ljubljana

ki, dočim je v letu 1969, kot smo že omenili, sodelovala s 46,8 %.

ZVEZA MED VLAGANJI V R&R IN IZVOZOM

Iz podatkov se da zaključiti, da so v japonski industriji leta 1969 vladali isti odnosi med investicijami v R&R dejavnost in izvozom, kakršni so veljali v ameriški industriji v letu 1962.

V zvezi z odvisnostjo izvoza od vlaganj v R&R je treba pripomniti, da v japonskem primeru primerjanje vsake industrije posebej, ne kaže tako ostre slike, kot je to slučaj pri ameriški industriji.

Iz tega bi se dalo zaključiti, da imajo vlaganja v R&R dejavnost pri japonski industriji manjši vpliv na njeno mednarodno konkurenčno sposobnost, kot je to v ameriškem primeru. Tak prenatržen zaključek je seveda lahko tvegan, ker je treba vzeti v poštev zaostajanje rezultatov razvoja, ki se odražajo v poveča-

nem izvozu. Pri tem mislimo časovno zaostajanje.

Gledano na ta problem iz drugega zornega kota, se vidi velika razlika med zakonitostmi v prvi polovici dekad 1960–1970 in med drugo polovico.

V ta namen je bila izdelana analiza odvisnosti med izvozom industrije in med letnim povečanjem naložb v razvoj. Rezultat kaže, da je ta odvisnost doživela veliko spremembo v drugi polovici dekad.

V prvi polovici dekad ni bila vedno jasna odvisnost izvoza od naraščanja vlaganj v R&R dejavnost, dočim je v drugi polovici dekad pozitivna odvisnost zelo jasna in obstoji pozitivna korelacija med sebojne rasti obeh omenjenih faktorjev. Povedano z drugimi besedami, povečani napori v razvoju novih artiklov in novih tehnoloških postopkov se kažejo v povečani izvozni sposobnosti te industrije. Jasno je seveda, da tako

izvoz, kot tudi čisti izvoz, ne zavisita izključno od samo enega faktorja, t.j. od vlaganj v R&R dejavnost. Tudi drugi faktorji močno vplivajo na izvoz, kot na primer: splošni položaj na svetovnem trgu, zlasti na ameriškem, ki je za Japonsko izredno važen, ekonomska politika uvoznih držav, konjunktura na domačem tržišču, cena delovne sile in izvozna politika japonske vlade. Toda brez ozira na važnost tudi drugih faktorjev, lahko trdimo, da vsi ti drugi faktorji trajno ne igrajo tako važne vloge na izvoz in na konkurenčno sposobnost te industrije na mednarodnem trgu, kot napor industrije, da izboljša svoje delovne postopke in da prihaja na trg z vedno novimi in boljšimi izdelki. Nova tehnologija in novi artikli, s katerimi se pojavlja industrija na trgu pa kompletno zavis od vlaganj v razvoj in raziskave.

J. Preželj

Izbirne tekme smučarjev Elektromehanike v Begunjah

Smučišča v Begunjah so bila v soboto, 3. t.m., spet prizorišče zagrizenih bojov smučarjev kranjske tovarne, katerih se je na tradicionalni veleslalom prijavilo kar 178. Seveda, kot navadno vsi prijavljeni niso prišli na start, kljub temu pa jih je tekmovalo skupno 138. V tem številu so zajete tudi tekmovalke, katerih je bilo letos nepričakovano malo, samo 8 v obeh ženskih razredih.

Sorazmerno skromne snežne razmere, značilne za vsa poznana smučišča pri nas pa

Tomaž Jamnik zanesljivo hiti ponovni zmagi naproti

tudi marsikje v tujini v letošnji skopi zimi, so terjale še bolj skrbno pripravo tekmovalne proge. Progo — za ženska oba razreda in za IV. moški razred je bila dolga okrog 800 m, za tri mlajše razrede moških pa 1.280 m z 32 vrata — je trasiral znani reprezentant v alpskem smučanju Tine Mulej, domačin Cvenkelj in drugi pa so vzorno poskrbeli, da je bilo na najbolj izpostavljenih delih proge dovolj snega. Posebno v spodnjem delu, kjer je sneg jemalo takorekoč vidno, niso imeli lahkega dela, a vendar prireditelje je le uspela.

Organizacija tekmovanja, poverjena že kar standardni ekipi smučarskih delavcev v tovarni, je bila dobra, čeprav letos tekmovanje le ni potekalo tako enakomerno in brez presledkov, kot na primer lani. Seveda bi bilo vse

Milan Nadižar je s »prestopanjem« po progi dosegel najboljši čas v I. razredu

bolje, če bi tudi vreme bilo ugodnejše, tako pa je bilo na začetku tekmovanja megličasto, pozneje pa je iz nizkih oblakov celo prselo. Ko pa so skozi cilj švignili še zadnji tekmovalci najmlajšega razreda, pa se je izza oblakov le primotalo tudi sonce.

Razpoloženje tekmovalcev je bilo dobro, veselo in povsod je bilo videti, da si je sleherni izmed nastopajočih pošteno namazal smuč in se pripravil na spopad s konkurenti, katerim je na tistem obetali neizprosni boj. Prav takšno vzdušje pa daje podobnim tekmovanjem tudi ves tisti športni čar, da si gledalec nehoti domišlja, da je priča pomembnemu smučarskemu dogodku. Na krajši progi je najboljši čas med ženskami spet dosegla Rela Kavčič, a v I. ženskem razredu Jerca Sušnik, med starejšimi tekmovalci pa je bil najhitrejši Avgust Smole. V ostalih treh moških razredih pa so si zmago priborili: v I. razredu Milan Nadižar, ki je progo presmučal v času 1:11,5, v drugem razredu je spet zmagal Tomaž Jamnik, v tretjem pa je bil najbolj učinkovit Brane Jaklič. V vseh razredih pa je bila opazna dokajšnja izenačenost na najboljših mestih.

Razglasitev rezultatov in

Jerica Sušnik je bila najhitrejša v prvem ženskem razredu s časom 0:90,0

podajitev priznanj in simboličnih praktičnih nagrad pa je bila spet v gostišču »Pri Jožovcu« v Begunjah, kjer ni manjkalo veselega razpoloženja.

REZULTATI

ŽENSKE — razred I.: 1. Jerica Sušnik 0:90,0, 2. Darinka Bobinc 0:94,5, 3. Vera Udir 1:10,0, diskvalificirana Olga Beguš; **razred II.:** 1. Avrelija Kavčič 0:78,0, 2. Anica Finžgar 0:90,0, 3. Marta Tabar 0:90,0, 4. Metka Sparovec 1:13,0.

MOSKI — razred IV.: 1. Avgust Smole 0:81,5, 2. Franc Mokorel 0:82,7, 3. Jaka Vehovec 0:85,3, 4. Janko Rutar 0:85,5, štartal ni Stane Penko,

diskvalificirana Cveto Mikič, Vinko Majcen; **razred III.:**

1. Brane Jaklič 1:22,0, 2. Rudi Benedik 1:27,0, 3. Milan Kobler 1:31,1, 4. Damijan Hafner 1:38,5, 5. Stane Pogacnik 1:39,0, 6. Jože Sparovec 1:40,0, 7. Jože Pintar 1:41,5, 8. Franc Bajželj 1:42,0, 9. Franc Brezar 1:44,0, 10. — 11. Stefan Vidic in Milan Bašelj 1:45,0, 12. Stane Stare 1:48,0, 13. Janez Grimsčar 1:48,1, 14. Franc Košnik 1:50,5, 15. Ciril Omahen 1:51,1, 16. Ivo Bevc 1:53,0, 17. Janez Zgaga 1:53,7, 18. Peter Križaj 1:55,0, 19. Marko Smuc 1:59,5, 20. Jože Mali 1:69,0, 21. Janez Božič 1:91,0, 22. Janez Drašler 1:96,0, 23. Marjan Perko 2:00,0, 24. Tomaž Planina 2:38,0, 25. Jože Frantar 2:50,5, štartal niso: Milan Grohar, Ivan Skok, Marjan Zaplotnik, Miha Podjed, Ervin Rupnik, diskvalificirana: Stane Golob, Vladimir Peneš; **razred II.:** 1. Tomaž Jamnik 1:13,7, 2. Vlado Stritih 1:20,0, 3. Peter Stare 1:24,5, 4. Roman Pikec 1:25,2, 5. Janez Ankele 1:28,5, 6. Ivan Kejzar 1:30,5, 7. Franc Peternelj 1:32,5, 8. Lado Ahačič 1:34,0, 9. Lovro Dagarin 1:37,8, 10. Andrej Mrak 1:38,0, 11. Miro Kaltnekar 1:39,0, 12. Milan Senk 1:40,0, 13. Janez Gabron 1:41,5, 14. Jurij Zupan 1:42,5, 15. Janez Brilly 1:42,7, 16. Franc Selan 1:44,0, 17. Peter Leban, 1:44,0, 18. Emil Sekne 1:45,0, 19. Odon Rančigaj 1:46,0, 20. Janez Štilec 1:47,5, 21. Rudi Sušnik 1:48,0, 22. Jože Meglič 1:49,0, 23. Dušan Pirjevec 1:49,2, 24. Janez Svetelj 1:49,5, 25. Janez Sobel 1:53,4, 26. Peter Rezar 1:55,0, 27. Tomaž Primožič 1:56,0, 28. Viktor Srebotnjak 1:56,0, 29. Janez Kristanc 1:58,5, 30. Jože Benedik 1:60,0, 31. Franc Furlan 1:64,5, 32. Ivan Nde 1:64,5, 33. Martin Janc 1:68,0, 34. Ivan Pipan 1:68,5, 35. Milan Pečnik 1:70,2, 36. Edo Ferencak 1:72,5, 37. Stane Murn 1:74,0, 38. Jože Unk 1:82,0, 39. Matija Polajnar 1:83,0, 40. Rajko Križnar 2:57,5, 41. Viktor Bizjak 3:57,0, štartal niso: Rafael Zgajnar, Stane Rozman, Bine Murko, Tone Tomažević, Franc Stare, Edo Trilar, Mi-

Avgust Smole je kljub štartni številki 13 zmagal v IV. razredu starejših tekmovalcev

Tekmovanje je z uvodno besedo odprl Janko Košnik

lan Hrovat, odstopila: Miha Ferjan, Ljubo Arizanovič, diskvalificirani: Branko Omahen, Ciril Zevnik, Stane Bregar, Milan Celik; **razred I.:** 1. Milan Nadižar 1:11,5, 2. Stane Sova 1:14,5, 3. Ivan Zaplotnik 1:18,0, 4. Marjan Brinovec 1:21,0, 5. Jože Jurjevič 1:23,5, 6. Drago Toplikar 1:23,5, 7. Janez Gosar 1:24,0, 8. Zdenko Pavec 1:26,0, 9. Alojz Praprotnik 1:27,0, 10. Robert Deželak 1:29,0, 11. Marjan Okorn 1:34,0, 12. Ljubo Meglič 1:36,2, 13. Tomo Toman 1:39,5, 14. Marjan Zajc 1:43,0, 15. Viktor Ferjan 1:43,5, 16. Tomaž Sturm 1:45,0, 17. Zoran Umnik 1:48,0, 18. Simon Klemenčič 1:48,5, 19. Srečo Frelj 1:51,0, 20. Stane Skubic 1:51,5, 21. Zvonko Berdavs 1:54,5, 22. Franc Cerkovnik 1:56,0, 23. Primož Boncelj 1:56,5, 24. Andrej Naglič 1:58,0, 25. Slavko Novak 1:59,0, 26. Vinko Hribar 1:65,5, 27. Stane Bešter

1:65,5, 28. Mirko Snoj 1:66,0, 29. Stane Martinek 1:68,5, 30. Marjan Kramar 1:71,0, 31. Albin Lisec 1:73,5, 32. Ivan Kavčič 1:74,0, 33. Vlado Cesen 1:74,8, 34. Marjan Marušič 1:78,1, 35. Franc Bertonec 1:78,8, 36. Jože Cuderman 2:05,5, 37. Jože Urankar 2:06,5, 38. Jože Šlibar 2:12,0, 39. Brane Smuc 2:24,0, 40. Jakob Selak 2:25,0, 41. Franci Zan 2:42,0, štartal niso: Rajko Filipič, Marjan Tepina, Stane Črnilec, Franc Šimenc, Janez Stefe, Borut Pičulin, Janez Dolenc, Bojan Cvetan, Aleš Valenčič, Franci Šter, Marjan Zupan, Zdravko Rutar, Milan Rihtaršič, odstopili: Marjan Brezar, Peter Smitok, Bojan Božič, Boris Leber, Tone Blaznik, Stane Perčič, Zoran Strman, diskvalificirani: Marjan Hudovernik, Mihael Zerovnik, Viktor Sparovec, Janez Dobravec, Marjan Zaplotnik, Stane Vidic, Jure Mohorčič.

Razpisna komisija

ISKRA — tovarna antenskih naprav Vrhnika

zafadi razširitve poslovanja
razpisuje prosta vodilna delovna mesta
(ni reelekcija)

1. VODJE TEHNIČNEGA SEKTORJA

Kandidati za sprejem morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
da ima visoko strokovno izobrazbo strojne ali elektro smeri s 5-letno prakso, ali višjo strokovno izobrazbo iste smeri s 8-letno prakso;

2. VODJE GOSPODARSKO FINANČNEGA SEKTORJA

Kandidati za sprejem morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
da ima visoko strokovno izobrazbo ekonomske smeri s 3-letno prakso, ali višjo strokovno izobrazbo iste smeri s 5-letno prakso, ali srednjo strokovno izobrazbo iste smeri s 8-letno prakso.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po objavi razpisa.

Istočasno razglašajo prosta delovna mesta:

1. KONTROLORJA

Pogoj: srednja strokovna izobrazba strojne ali elektro smeri in nekaj let prakse;

2. PLANERJA

Pogoj: Srednja strokovna izobrazba ekonomske, strojne ali elektro smeri in nekaj let prakse;

3. ADMINISTRATORJA V KOMERCIALI

Pogoj: nižja izobrazba in nekaj let prakse ter znanje strojepisja;

4. BLAGAJNIKA IN OBRACUN OSEB. DOHODKOV

Pogoj: srednja izobrazba in nekaj let prakse;

5. VEČ NK DELAVCEV ZA PROIZVODNJO

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Štipendist Srečo Žvipelj je poskrbel za šest tečajnikov

Tone Ravnikar (Elektromehanika s svojimi učenci

Roman Pikec (Elektromehanika) je spet vadi najmlajše

Jože Vukelj (Instrumenti) je bil »tovariš« starejšim otrokom

Vodja tečaja Marjan Treven (Naprave) je uril največ učencev

»Še štirinajst dni nas loči od letošnjih zimsko-sportnih iger ISKRE. Upajmo, da nam bodo snežne razmere naklonjene, da bodo tudi letošnje igre privabile čimveč udeležencev in lepo uspele. Nasvidenje 24. februarja v Kranjski gori!

Uspel smučarski tečaj v Gozd Martuljku

V dneh od 28. januarja do 4. februarja t. l. je bil v Gozd Martuljku prvi letošnji smučarski tečaj, ki ga je organizirala Počitniška skupnost Iskre in je vsestransko dobro uspel. To sem zapisal potem, ko sem se prepričal o tem, kako tečajniki vozijo, kako so se v tečaju počutili in kako so se »obnesli« tudi vaditelji.

Na tečaju je bilo, skupno s petimi učitelji, 47 tečajnikov in med njimi 18 otrok v starosti od 5 do 14 let. Vodil ga je Marjan Treven, njegovi sodelavci pa so bili Jože Vukelj iz tovarne Instrumenti, Roman Pikec in Anton Ravnikar iz Elektromehanike ter štipendist Iskre Srečo Žvipelj. Z zadovoljstvom lahko zapišem, da so te dni bivanja v Gozd Martuljku — spali in hranili so se v hotelu »Spik«, zares temeljito izkoristili in si po zaslugi, tako delovnih tečajnikov, kot tudi vaditeljev, pridobili vidne smučarske izkušnje.

V tečaju je vladal red, delovnik pa se je na terenu začel ob devetih (tudi tisti dan, ko je neprestano snežilo in so tudi posnetki tečajnikov temu ustrezni) in trajal ob neprekinjenih vožnjah do pol 13. ure, po kosilu in odmoru pa je bilo prosto smučanje, vendar je vsako popoldne na smučišču dežural po en učitelj in s tečajniki ponavljal dopoldne obdelane like. Ure po večerji so prav tako skrbno preživeli, pri tem pa niso pozabili na najmlajše. Za njihovo zabavo je poskrbel magnetofon, s katerega so od 20. do 20.30 ure poslušali pravljice, nato pa je sledilo pol ure družabnih iger, včasih pa tudi plesa, za kar so mladi pokazali kar precej volje in znanja. Skratka — tokratno vodstvo tečaja je za tečajnike poskrbelo res vsestransko, zato nič čudnega, če so se tečajniki v nedeljo 4. t. m. kar neradi poslovili od Gozd Martuljka in se spet vrnili domov. Za starejše je bilo po končanem popoldanskem prostem smučanju nekajkrat na sporedu še kegljanje v Kranjski gori. Radi so šli tja in se tako tudi v času do večerje športno utrjevali še v tej zvrsti.

Radoveden kot sem, sem tečajnike pobaral tudi, kako so bili zadovoljni s hrano in bivanjem v hotelu »Spik«, a tudi s te strani so bili zado-

voljni tako, da upoštevajo pridobljeno znanje in smučarske izkušnje, nikomur ni bilo žal za nekaj prijetnih dni. In če bi bilo še vreme vse dni naklonjeno, bi bilo njihovo zadovoljstvo popolno.

VABILO NA PRVI PLANINSKI IZLET

Letošnja blaga zima je naše planince spodbudila — še preden je Planinsko društvo Iskra uspelo izdati program izletov za leto 1973 — že k organizaciji prvega enodnevnega izleta, nezahtevnega, a zato tem bolj prijetnega in za ta čas tudi najbolj ustreznega.

Odločitev je padla. V SOBOTO 17. FEBRUARJA OB 7. URI zjutraj se dobimo na končni avtobusni postaji v Vižmarjih. Odtod jo bomo ubrali na Katarino pa čez Grmado v Polhov Gradec. Seveda se bomo odtod v Ljubljano vrnili z rednim avtobusom, okrog 18. ure. Koristilo nam bo, če bomo po dolgoročnem vsakodnevem sedenju na delovnih mestih to pot hodili približno pet ur in si nabrali svežih moči in kondicije za naprej. Za izlet je potrebna ustrezna zimska oprema.

Vabimo vse ljubitelje gora, da se našega prvega letošnjega izleta polnoštevilno udeležijo. Prijave sprejema: Planinsko društvo Iskra, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, tel. 57-969. Prvi izlet PD Iskra bo vodil Drago Čuk iz ZZA, pri katerem lahko dobite vse informacije na telefon št. 20-341.

TEKME OBSS KRANJ V VELESALOMU

Tudi letos bo Občinski sindikalni svet Kranj organiziral zimsko športne igre v veleslalomu, ki bodo že VI. po vrsti. Da so postale igre, ki krepijo tovarništvo in povezujejo delavce različnih poklicev in kategorij priljubljene, dokazuje vedno večje število nastopajočih. Naj navedemo samo podatek, da je v letu 1968 tekmovalo na igrah blizu 90 tekmovalcev, leta 1972 pa že blizu 350.

Želja organizatorjev je, da bi se udeležili zimskih iger vsi tisti zaposleni, ki obvladajo osnovne veščine smučanja. Zato, da bi na igrah sodelovalo čim več nastopajočih, se je povečalo tudi število starostnih razredov (kategorij) od 7 na 11.

Kategorije so prilagojene republiškem razpisu, ki bo 10. in 11. marca 1973 organiziral ekipno republiško prvenstvo v veleslalomu v Kranjski gori.

Tekmovanja se lahko udeležijo samo člani delovnih kolektivov tistih osnovnih organizacij sindikata, ki jih združuje občinski sindikalni svet Kranj, bo pa v Mojstrani 17. in 18. t. m.

ZAHVALE

Ko odhajam v zaslužni pokoj, se najlepše zahvaljujem sodelavcem in vodstvenemu osebju na traku ATA za darilo, katerega sem prejela, želim pa še nadaljnjih uspehov pri delu in srečno novo leto 1973.

Marija Dolinšek

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in finančnemu področju ter sindikalnemu odboru tovarne »Elektromehanika« Kranj za poklonjeno darilo ter denar. Obenem želim vsem srečno in zdravo novo leto 1973 ter obilo uspehov pri njihovem nadaljnjem delu.

Branka Grahek

Sindikavno prvenstvo Šiške v veleslalomu

Nad 250 tekmovalcev in tekmovalcev iz delovnih organizacij na področju občine Ljubljana-Šiška se je v soboto, 3. februarja, pomerilo v tekmovalstvu v veleslalomu v Kranjski gori. Tekmovali so na dveh progah s Podlesa. Na prvi dolgi okrog 400 m so tekmovali trije ženski in dva starejša razreda moških, daljša, 600 metrska proga s 25 vratci pa je bila namenjena tekmovalcem mlajših tekmovalcev.

Na tem tekmovalstvu je tekmovalo 12 smučarjev iz Iskre in sicer 11 iz TOZD Avtomatika in 1 iz TOZD Keramika. V razredu AB je Janez Seršen (TOZD Avtomatika) s časom 52,0 zanesljivo premagal vse konkurente. Prav tako je v razredu EF zmaga pripadla Iskrašu Milanu Berniku (TOZD Keramika), ki je progo presmučal v času 44,4, solidno 5. mesto pa si je s časom 54,5 priboril Vili Tekavec iz TOZD Avtomatika.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4 telefon 22 221, int 333 — Fisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj